

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach**

Kielce, dnia września 2010 r.

**Pani
Dyrektor
Świętokrzyskiego Oddziału
Regionalnego Agencji
Restrukturyzacji i Modernizacji
Rolnictwa w Kielcach
Magdalena Kędzierska**

P/10/138

LKI-4101-05-01/2010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła kontrolę w Świętokrzyskim Oddziale Regionalnym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (zwanym dalej ŚOR ARiMR) w Kielcach, w zakresie wspierania przedsiębiorczości i tworzenia pozarolniczych miejsc pracy w województwie świętokrzyskim, w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 (PROW 2007-2013), w latach 2007-2010 (I kwartał).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 7 września 2010 r., na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuję Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia, pomimo stwierdzonych uchybień, działalność ŚOR ARiMR w zakresie objętym kontrolą.

Pozytywną ocenę uzasadnia prawidłowe, zgodne z zatwierdzonymi w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) procedurami prowadzenie procesów przyznawania pomocy w ramach PROW 2007-2013, osi 3 – *Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej*, dla działań: *Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej* (Działanie 311) i *Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw* (Działanie 312).

Stwierdzone uchybienia polegały na:

- przypadkach braku lub nieprawidłowym wypełnianiu dokumentów potwierdzających wykonanie czynności przewidzianych w obowiązującej procedurze;
- braku analizy efektów prowadzonych działań promocyjno-informacyjnych;

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

- nie zgłaszaniu propozycji zmian do procedur rozpatrywania wniosków o pomoc dla Działów 311 i 312, pomimo własnych doświadczeń z długotrwałym ich rozpatrywaniem oraz niskim wykorzystaniem przyznanego dla województwa limitu środków.

1. W okresie objętym kontrolą rozpatrywanie wniosków o przyznanie pomocy, polegającej na wsparciu operacji o charakterze inwestycyjnym w ramach PROW 2007-2013, dla Działów 311 i 312 w ŚOR ARiMR w Kielcach prowadziło Biuro Wsparcia Inwestycyjnego (BWI).

Główne działania informacyjno-promocyjne dla ww. działów były prowadzone centralnie przez ARiMR w Warszawie. Informacje o poszczególnych działaniach z PROW 2007-2013 rozpowszechniano za pośrednictwem środków masowego przekazu, m.in. w formie wywiadów radiowych, dyżurów ekspertów, komunikatów, broszur informacyjnych. Pod hasłem PROW 2007-2013 na stronie internetowej ARiMR, www.arimr.gov.pl (a także na stronie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi) umieszczono informację o wszystkich realizowanych w ramach PROW działaniach, w tym m.in. o działaniach 311 i 312.

Na ww. stronie internetowej znajdują się również *Poradnik dla beneficjentów Działania 311* oraz *Poradnik dla beneficjentów Działania 312*. Powyższe dokumenty (o objętości 29 i 33 strony) określają m.in., na jakie operacje może być przyznana pomoc, jaki jest zakres działalności nierolniczych objętych pomocą, maksymalny okres realizacji operacji, kiedy i gdzie można składać wnioski o przyznanie pomocy, jaka jest procedura przyznawania pomocy oraz co należy zrobić po zakończeniu operacji. Ich celem jest przedstawienie najbardziej istotnych kwestii związanych z ubieganiem się o pomoc i prawidłowym rozliczaniem zatwierdzonej operacji. Realizacja operacji zgodnie z *umową przyznania pomocy* oraz złożenie prawidłowo sporządzonego *wniosku o płatność* wraz z wymaganymi załącznikami jest bowiem warunkiem uzyskania przez beneficjentów przysługującej im refundacji części poniesionych kosztów kwalifikowalnych. Informacje i wskazówki z *Poradników*, według intencji autorów, powinny być pozwolić beneficjentom uniknąć niepotrzebnych problemów i komplikacji przy rozliczaniu operacji.

Na stronie internetowej ARiMR zostały umieszczone rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz dokumenty do pobrania, niezbędne dla ubiegania się o pomoc w ramach Działów 311 oraz 312. Dla Działania 311, oprócz formularza wniosku o przyznanie pomocy (WoPP) liczącego 18 stron, udostępniono: instrukcję wypełniania WoPP (38 stron); ekonomiczny plan operacji (stanowiący załącznik do WoPP – 10 str.), instrukcję jego wypełniania (10 stron) oraz wzory innych załączników.

Podobnie dla Działania 312 w Internecie, oprócz formularzy wniosków, opublikowano obszerne instrukcje, np. instrukcję wypełniania WoPP (liczącą 49 stron); ekonomiczny plan operacji (stanowiący załącznik do WoPP) oraz instrukcję jego wypełniania (12 stron), wykaz dokumentów do wniosku o płatność z 20 pozycjami.

Równie obszerne są zamieszczone w Internecie instrukcje dotyczące wypełniania wniosków o płatność, które zajmują objętość kilkunastu stron.

2. W ŚOR ARiMR na działania informacyjno-promocyjne związane ze wszystkimi wykonywanymi zadaniami (dopłaty bezpośrednie, PROW 2007-2013, pomoc krajowa,

identyfikacja i rejestracja zwierząt, kontrole, w tym kontrole wzajemnej zgodności) w poszczególnych latach przeznaczono kwoty wynikające corocznie z załącznika do zarządzenia Prezesa ARiMR: w 2007 r. – 16,5 tys. zł; w 2008 r. 42,7 tys. zł; w 2009 r. – 32,0 tys. zł; 2010 r. – 21,0 tys. zł (do zmiany planu 26.07.2010 r. kwota ta wynosiła 5,1 tys. zł). Były one jednymi z najniższych spośród wszystkich oddziałów regionalnych. W skali kraju, łącznie na działania informacyjno-promocyjne we wszystkich oddziałach ARiMR wydatkowano: w 2008 r. – 844 tys. zł; w 2009 r. - 766 tys. zł; a na 2010 r. zaplanowano – 605 tys. zł (po korekcie z 26.07.2010 r.– 1,026 tys. zł).

Na akcję informacyjno-promocyjną w ŚOR ARiMR wszystkich 14 realizowanych działań PROW 2007-2013 (nie wyodrębniano poszczególnych działań) w badanym okresie wydatkowano: w 2007 r. – 6.300 zł; w 2008 r. – 9.757 zł; w 2009 r. – 9.258 zł; a w I kwartale 2010 r. – nie odnotowano wydatków z ww. tytułu. Od 50% do ponad 75% ww. wydatków (łącznie 15,3 tys. zł w badanym okresie) stanowiły kwoty uiszczane na rzecz urzędów gmin i instytucji związanych z rolnictwem za tzw. *Obsługę organizacji stoiska informacyjno-promocyjnego ARiMR*. Agencja w trakcie imprez i uroczystości rolniczych organizowała stoiska informacyjno-promocyjne, a jej pracownicy rozdawali ulotki, broszury oraz udzielali zainteresowanym, potencjalnym beneficjentom szczegółowych informacji o możliwości skorzystania z pomocy w ramach PROW 2007-2013. Zdaniem NIK nie jest zasadne, aby instytucja udzielająca zainteresowanym informacji o przeznaczanej dla nich pomocy ponosiła w związku z tym dodatkowe koszty.

Ze względu na brak sprawozdawczości i analizy efektów tego typu spotkań nie jest możliwa ocena skuteczności powyższych przedsięwzięć. Z ankiety przeprowadzonej wśród beneficjentów pomocy wynika, że o możliwości otrzymania pomocy dowiedzieli się z ulotki ARiMR (10 % ankietowanych), ze strony internetowej ARiMR (30%), ze środków masowego przekazu (20%), ze spotkań organizowanych przez ARiMR (20%), z innych źródeł (20%).

3. Terminy naboru wniosków o przyznanie pomocy w 2008 i 2009 r. dla Działów 311 i 312, wynikały z opracowanego dla ARiMR „Planu działań – Masterplanu, Wdrażanie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013; System Zarządzania i Kontroli w ramach PROW 2007-2013”. Zawierał on harmonogram wdrażania działań na 2009 r. W 2010 r. terminy naboru wynikały z przyjętych przez Kierownictwo ARiMR harmonogramów uruchamiania naboru wniosków dla działań inwestycyjnych realizowanych w ramach PROW 2007-2013.

Decyzje o ogłaszaniu naboru wniosków o przyznanie pomocy w badanym okresie, w ramach Działów 311 i 312 podejmowane były przez Prezesa ARiMR i dotyczyły wszystkich jej oddziałów. Informacja o możliwości ubiegania się o przyznanie pomocy w ramach Działania 311 objętego PROW 2007-2013 została podana na stronie internetowej ARiMR. W 2008 r. opublikowała ją „Gazeta Wyborcza” z dnia 21-22.05.2008 r., a w 2009 r. „Rzeczpospolita” z dnia 31.03.2009 r. W tym samym wydaniu „Rzeczpospolitej” ukazała się również informacja o możliwości składania wniosków w ramach Działania 312.

NIK nie zgłasza zastrzeżeń co do terminowości i sposobu przyjmowania WoPP w ŚOR ARiMR. Przyjmowano je zgodnie z obowiązującymi zasadami po upływie 14 dni od dnia podania do publicznej wiadomości informacji o ich naborze.

W ŚOR ARiMR w Kielcach nabór WoPP dla Działania 311 w badanym okresie, przeprowadzono: w 2008 r. – od 5 czerwca do 7 listopada, w 2009 r. – od 15 kwietnia do 31 grudnia. W pierwszym naborze przyjęto 260 wniosków na łączną kwotę 20.340 tys. zł, co stanowiło 122,9% przyznanego limitu i 6% ogółu wniosków złożonych w ARiMR. W 2009 r. przyjęto 173 wnioski na łączną kwotę 12.715 tys. zł, co stanowiło 46% przyznanego limitu (5% wniosków złożonych w ARiMR).

Okres przyjmowania WoPP zależał od dostępności środków finansowych, tzn. termin ich składania upływał z końcem dnia roboczego następującego po dniu podania do publicznej wiadomości na stronie internetowej Agencji informacji określającej (oddzielnie dla poszczególnych województw), że zapotrzebowanie na pomoc z Działania 311 osiągnęło co najmniej 120% dostępnych środków w danym roku.

Nabór wniosków o przyznanie pomocy dla Działania 312 przeprowadzono w dniach od 5 do 18 maja 2009 r. na kwotę 31,1 mln zł, co stanowiło 54% przyznanego limitu (4% ogółu wniosków złożonych w ARiMR).

4. W ŚOR ARiMR wnioski o przyznanie pomocy w ramach Działań 311 i 312 rozpatrywali pracownicy merytoryczni BWI. Wszyscy oni mieli w zakresie swoich obowiązków zapisane uprawnienie do tego rodzaju czynności oraz zdany egzamin z procedur dotyczących obsługi wniosków. Posiadali dostęp do procedur i wiedzę (potwierdzoną ww. egzaminem z ich znajomości) niezbędną dla rozpatrywania wniosków dla Działań 311 i 312. Rozpatrując WoPP posługiwali się procedurą KP-611-135-ARiMR - *Obsługa wniosku o przyznanie pomocy dla działań: 121, 123, 226, 311, 312 PROW na lata 2007-2013*.

Wnioski w latach 2008 i 2009 rozpatrywano zgodnie z ww. procedurą, poprzez kolejne etapy, obejmujące:

- Przyjęcie i potwierdzenie złożenia wniosku o przyznanie pomocy.
- Sprawdzenie w rejestrze wykluczeń.
- Wypełnienie *Karty weryfikacji wniosku o przyznanie pomocy K-1/135* i jej zatwierdzenie po wykonaniu weryfikacji na podstawie zestawu pytań i stwierdzeń.
- Wypełnienie *Karty oceny technicznej i ekonomicznej - K-2/135* wniosku.
- Sporządzenie deklaracji bezstronności.
- Przygotowanie i podpisanie umowy wraz z załącznikami.
- Wydanie zaświadczenia de minimis.

W ŚOR ARiMR prawidłowo i zgodnie z obowiązującą procedurą wypełniano *Karty weryfikacji wniosku o przyznanie pomocy K-1/135*. Karty wypełniano poprzez: zaznaczenie symbolem X właściwego kwadratu lub wpisanie w pola opisowe kwot, dat lub innych odpowiednich informacji. Powyższe czynności wykonywał pracownik merytoryczny wypełniając ją jako „Weryfikujący” i potwierdzając zakończenie czynności własnoręcznym podpisem. Po zakończeniu każdego etapu weryfikacji przekazywał Kartę innemu pracownikowi merytorycznemu „Sprawdzającemu”, który weryfikował i wypełniał

wszystkie punkty kontrolne uprzednio wypełnione przez „Weryfikującego”, a na zakończenie składał swój podpis.

W wyniku badania próby losowej wniosków (wylosowano 92 przypadki) złożonych w ramach ww. działań stwierdzono nieznaczną ilość błędów w dokumentacji, mającej potwierdzać przeprowadzenie wymaganych procedurą czynności na każdym etapie weryfikacji wniosku. Polegały one na:

- braku w gromadzonej dokumentacji w 8 przypadkach wymaganej notatki ze sprawdzenia czy wnioskodawca figurował w rejestrze wykluczonych;
- braku w 8 przypadkach w ww. notatce stwierdzenia wyniku kontroli (nie skreślono jednego z podanych wariantów – *figuruje* lub *nie figuruje* w rejestrze wykluczonych);
- braku w 2 przypadkach deklaracji bezstronności pracowników dokonujących weryfikacji.

Powyższe błędy wynikały z niedopatrzenia pracowników przy sporządzaniu dokumentacji, a nie z faktu zaniechania przewidzianych procedurą czynności, które zostały wykonane. Podobnie brak deklaracji bezstronności był wynikiem niedopatrzenia.

Na podstawie badania ww. próby losowej wniosków można stwierdzić, że wszystkie z nich wymagały uzupełnienia lub poprawy przez wnioskodawców, co prawidłowo stwierdzali dokonujący ich weryfikacji pracownicy BWI.

5. Umowy o przyznaniu pomocy w ŚOR ARiMR zawierano w formie pisemnej na formularzu określonym przez ARiMR oraz udostępnionym na stronach internetowych. Następowo to zawsze po pozytywnym rozpatrzeniu *Wniosku o przyznanie pomocy*.

Na podstawie wyników badania próby losowej (92 wniosków) można stwierdzić, że zawierane przez BWI umowy z beneficjentami były zgodne z obowiązującą procedurą i zawierały m.in.: zakres i cele operacji; prawa i obowiązki stron (ARiMR i beneficjenta); wysokość i maksymalny poziom przyznanej pomocy; zobowiązania beneficjenta; warunki i okoliczności, w jakich *umowa* może być zmieniona oraz tryb i warunki dokonywania płatności. Dla zabezpieczenia wykonania przez beneficjenta zobowiązań określonych w *umowie* przyjmowano weksel niezupełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową.

W umowach beneficjenci zobowiązywali się m.in. do: realizacji operacji zgodnie z jej zakresem rzeczowym i finansowym; poniesienia kosztów, stanowiących podstawę wyliczenia przysługującej beneficjentowi pomocy, w formie bezgotówkowego rozliczenia, które należało przeprowadzić poleceniem przelewu za pośrednictwem rachunku bankowego lub rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo- kredytowej, w przypadkach transakcji, których wartość bez względu na liczbę wynikających z niej płatności przekraczała 10 tysięcy złotych lub pieniężnego, dla transakcji nie przekraczających wartości 10 tysięcy złotych.

Umowy podpisywane przez kierownika BWI gwarantowały realizację warunków związanych z przyznawaną pomocą w ramach Działów 311 i 312 oraz możliwość sprawdzenia ich wykonywania. Przez okres 5 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności ostatecznej, beneficjenci mieli obowiązek umożliwiania przedstawicielom ARiMR, Ministra Finansów, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Komisji Europejskiej, kontroli skarbowej oraz innym podmiotom upoważnionym do takich czynności, dokonania audytów i kontroli dokumentów

związanych z realizacją operacji i wykonaniem obowiązków po zakończeniu realizacji operacji lub audytów i kontroli w miejscu realizacji operacji.

6. Po zakończeniu realizacji całości operacji lub jednego z jej etapów, w celu otrzymania przysługującej refundacji kosztów kwalifikowalnych beneficjenci składali *Wniosek o płatność* (zwany dalej WoP) wraz z załącznikami. Przy ich składaniu, w BWI wykonywano kopie dowodów zapłaty oraz kopie innych załączonych dokumentów. Oryginały faktur lub dokumentów o równoważnej wartości dowodowej stemplowano pieczęcią „*Przedstawiono do refundacji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013*”, wykonywano ich kopie oraz potwierdzano kopie za zgodność z oryginałem.

Weryfikację WoP w BWI przeprowadzano zgodnie z *Ksiązką procedur KP-611-136/ARiMR*. WoP weryfikowały dwie osoby (weryfikująca i sprawdzająca), które niezależnie od siebie wypełniały *Kartę weryfikacji wniosku o płatność K-1/136* poprzez zaznaczenie symbolem X właściwego kwadratu lub wpisanie w pola opisowe kwot lub innych odpowiednich informacji.

Przebieg i wyniki weryfikacji wniosków, prowadzonej przez pracowników BWI w ŚOR ARiMR nie budzą zastrzeżeń. Jednak prawie wszystkie WoP wymagały uzupełnienia lub poprawy, co wiązało się z wymogami procedury stosowanej do ich rozpatrywania. W wyniku braku załączników lub występujących w nich błędów występowała konieczność (zgodnie z procedurą) przedłużenia weryfikacji.

Spośród 260 WoPP złożonych w ramach Działania 311 w 2008 r., na dzień 31 maja 2010 r. pozytywnie rozpatrzono 140 na kwotę 11.434.118 zł, co stanowiło 56,21% kwoty początkowej (sumy kwoty z WoPP) i 66,93% przyznanego na województwo limitu. Dla tego naboru 138 wniosków (ok. 99% wniosków) rozpatrzono w okresie powyżej 6 miesięcy. Na dzień 31 maja 2010 r., po autoryzacji było 112 WoP na łączną kwotę 8.002.657 zł (46,84% limitu na 2008 r.). Spośród nich 4 WoP (3,57% autoryzowanych) rozpatrzono w okresie jednego miesiąca, w terminie od 1 do 3 miesięcy 91 wniosków (81,25%) i 17 (15,18%) w czasie powyżej 3 miesięcy. Z badania próby losowej wynika, że średni okres rozpatrywania wniosków (od złożenia do podpisania umowy lub odmowy przyznania pomocy) z naboru 2008 r. wynosił aż 265 dni, a średni okres rozpatrywania WoP (od jego złożenia do zlecenia płatności) 86 dni. Tak długi okres rozpatrywania WoPP złożonych w 2008 r. wynikał m.in. z faktu, że wnioski przyjmowano od 5 czerwca, a dopiero od września 2008 r. ARiMR posiadała akredytację do ich weryfikacji.

Spośród 173 WoPP złożonych w ramach Działania 311 w 2009 r., na dzień 31 maja 2010 r. 103 rozpatrzono pozytywnie na łączną kwotę 7.723.668 zł, co stanowiło 60,75% kwoty początkowej i 27,92% przyznanego na województwo limitu, 49 odrzucono, a w stosunku do 21 (5,35% kwoty limitu) trwała procedura ich uzupełniania. W okresie do jednego miesiąca rozpatrzono 10 WoPP (8,77% liczby wniosków), od 1 do 2 miesięcy 26 wniosków (22,81%), od 2 do 6 miesięcy 62 WoPP (54,39%), a w okresie ponad 6 miesięcy 16 WoPP (14,04%). Na dzień 31 maja 2009 r. rozpatrzono 44 WoP na kwotę 3.034.249 zł (10,97% przyznanego limitu). Spośród nich 5 (11,36%) rozpatrzono w okresie do 1 miesiąca, 31 (70,45%) od 1 do 3 miesięcy, a 8 (18,18%) w okresie ponad 3 miesięcy. Z badania na

próbie losowej wynika, że średni okres rozpatrywania WoPP (od złożenia wniosku do podpisania umowy lub odmowy przyznania pomocy) z tego naboru wynosił 91 dni, a średni okres rozpatrywania WoP (od złożenia do zlecenia płatności) wynosił 56 dni.

Spośród 213 WoPP złożonych w ramach Działania 312 w 2009 r., na dzień 31 maja 2010 r. rozpatrzono pozytywnie 86 na łączną kwotę 11.432.460 zł, co stanowiło 36,72% kwoty początkowej i 19,36% przyznanego na województwo limitu, 71 wniosków rozpatrzono negatywnie, a w stosunku do 56 (16,57% kwoty limitu) trwała procedura ich weryfikacji związana z ich poprawianiem. W ww. naborze 16 WoPP rozpatrzono w okresie od 2 do 6 miesięcy (11,94%), a 118 (88,06%) w okresie powyżej 6 miesięcy. Spośród 34 złożonych WoP, po autoryzacji było 14 na łączną kwotę 1.149.792 zł (1,95% limitu dla Działania 312 w 2009 r.). Spośród nich 12 rozpatrzono w okresie od 1 do 3 miesięcy, a 2 w okresie powyżej 3 miesięcy. Z badania próby losowej wynika, że średni okres rozpatrywania WoPP z tego naboru wynosił 227 dni, a WoP 87 dni.

7. Prawie wszystkie WoPP lub WoP rozpatrywane przez pracowników BWI w ŚOR ARiMR w Kielcach wymagały uzupełnienia lub poprawy. Sprawdzający i weryfikujący wnioski najczęściej stwierdzali, że wnioskodawcy:

- wypełniali wnioski niezgodnie z instrukcją wypełniania wniosków;
- nie przedkładali wymaganych do wniosków załączników;
- planując inwestycje do wsparcia, nie posiadali wszystkich dokumentów np. pozwolenia na budowę;
- dołączali błędne oferty lub zawyżali ceny planowanego do zakupu sprzętu;
- nie posiadali tytułów prawnych do gruntów, na których miała być realizowana inwestycja;
- załączali kosztorysy opracowane niezgodnie z instrukcją.

Na etapie rozpatrywania WoP pracownicy BWI najczęściej stwierdzali, że beneficjenci:

- wypełniali wnioski niezgodnie z instrukcją wypełniania wniosków;
- nie stosowali się do zapisów umowy odnośnie załączników wymaganych przy składaniu wniosków o płatność,
- załączali: błędnie wystawiane faktury, zawierające pomyłki w danych adresowych lub w danych osobowych; nieprawidłowo wypełnione dokumenty potwierdzające dokonanie zapłaty lub z niedokładnym wymienionym tytułem zapłaty;
- nie przedkładali wraz z wnioskiem wszystkich wymaganych załączników, tj. potwierdzenia dokonania zapłaty, różnego rodzaju opinii lub zaświadczeń (które beneficjenci dostarczali dopiero po wezwaniu do uzupełnienia przez ARiMR).

Przyczynami stosunkowo dużej liczby odrzuceń WoP, bądź rezygnacji przez beneficjentów z pomocy dla operacji o charakterze budowlano - remontowym na etapie płatności było:

- nie uzyskanie przez beneficjentów ostatecznego pozwolenia na budowę wraz z wymaganymi dokumentami kończącymi dany etap lub całość budowy- w przypadku zmiany zakresu prac;
- dokonywanie zmian zakresu operacji bez wcześniejszego aneksowania umowy;
- realizowanie operacji z udziałem własnej pracy i własnym materiałem oraz przez osoby

które nie mogły wystawić dokumentów poświadczających wykonanie prac budowlanych i związku z tym beneficjenci nie mogli udokumentowania poniesionych kosztów;

- dokonanie zapłaty za faktury od jednego dostawcy gotówką kwoty powyżej 10.000 zł.

Konsekwencją skomplikowanego i rozbudowanego o dużą ilość załączników WoPP był fakt, że ani jeden z wylosowanych do badania wniosków nie był przygotowany prawidłowo i wymagał poprawy lub uzupełnienia. Powyższa sytuacja miała miejsce, mimo iż 100% ankietowanych (ankieta wśród beneficjentów Działania 311) korzystała z pomocy (w większości płatnej) osób trzecich, np. ekspertów, znajomych, instytucji lub firm doradczych. Podobna sytuacja miała także miejsce przy WoP, w szczególności przy operacjach o charakterze remontowo-budowlanym.

W BWI, pomimo uprawnień wynikających z § 38 ust. 2 pkt. 19 Regulaminu Organizacyjnym ARiMR, nie proponowano zmian do procedur rozpatrywania wniosków o pomoc dla Działów 311 i 312 (w tym ilości załączników), pomimo własnych doświadczeń, że nie sprzyjają one szybszemu i lepszemu wykorzystaniu przyznanego dla województwa świętokrzyskiego limitu środków.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli, wnosi o:

- 1) zachowanie szczególnej staranności przy dokumentowaniu procesu rozpatrywania wniosków o pomoc, w celu zachowania informacji o zrealizowanych czynnościach, tzw. „śladu rewizyjnego”;
- 2) dokonywanie analiz efektów ze stosowanych rodzajów promocji PROW 2007-2013;
- 3) rozważenie, zgodnie § 38 ust. 2 pkt. 19 Regulaminu Organizacyjnego ARiMR, opracowania propozycji zmian w wykonywanych procedurach rozpatrywania wniosków o pomoc, w celu wyeliminowania zbędnych barier, uniemożliwiających szybsze wykorzystanie przyznaných środków przez większą liczbę beneficjentów.

Stosownie do art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, Najwyższa Izba Kontroli oczekuje od Pani Dyrektor, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.